

RENOVACIÓ

periòdic quinzenal d'esquerres

director: Salvador Artisó

redacció i administració:
revolució, 1 (baixos)

número solt 15 cèntims

dels articles publicats
son responsables llurs autors

DAVANT LES ELECCIONS Indiscrecions

«Alçada, tot just ara, la clausura que pel mes de desembre l'autoritat militar aplicà als centres d'Acció Catalana i d'Acció Republicana, i signat el decret que obre el període electoral, els representants d'aquests dos partits catalanistes republicans explorada i atesa l'opinió que els assisteix a les ciutats i comarques de Catalunya fan constar:

I.—Acció Catalana i Acció Republicana, per tal com aspiren a servir i a representar la democràcia catalana, són i han estat sempre partidàries de participar en les eleccions municipals, provincials i d'altra mena, dintre Catalunya.

Ho són, també, de participar en les eleccions legislatives de caràcter general, mentre aquesta participació pugui efectuar-se amb un mínim decorós i suficient de garanties de llibertat i efectivitat del sufragi i amb una concurrència de les democràcies espanyoles que assegurin a les Corts el prestigi representatiu que han de tenir sempre per a legislar amb autoritat i eficàcia.

II. Quant a les eleccions legislatives vinents, prescindint de si es presenten o no amb aquell mínim de garanties susdit, Acció Catalana i Acció Republicana, davant el fet de l'abstenció electoral dels sectors republicans i socialistes, i fins de sectors monàrquics, de la política espanyola, consideren que les Corts que podran sortir d'aquelles eleccions mancaran de prestigi representatiu, i, per tant, mancades d'autoritat i eficàcia, no seran aptes per a actuar-hi democràticament en nom de Catalunya i trobar-hi una solució constitucional de les reivindicacions autonomistes basada en la concòrdia dels pobles peninsulars.

Per aquestes raons, no per cap altra, Acció Catalana i Acció Republicana no participaran en les vinents eleccions legislatives.»

Els regionalistes (?) de casa

Amb les darreres noves d'abstencionisme sembla que al nostre districte no hi haurà lluita electoral. Això, és clar, ha de celebrar-ho el candidat regionalista i semblaria que, amb ell, els seus partidaris.

Hem de dir-vos, però, que aquí no és ben bé així. Alguns, sí, que se'n alegren; altres, no.

Els que se'n alegren són aquells que senten simpatia pel candidat; no perquè siguin regionalistes, no; no saben què vol dir "regionalista"; sinó perquè hi són amics o el coneixen i pensen que un cop encimbellat el candidat se'n valdran, per fins particulars, les més de les vegades.

Els que no se'n alegren són aquells electoreros que es vanten de tenir el cens a la punta dels dits; que són una mena d'anuari on es troben registrats tots aquells susceptibles de vendre's el vot per unes miserables pessetes. Aquests agents que mangonejaven els cabals del candidat i que cobraven molts vots que no compraven, tenien la collita a punt i els ha caigut de sobte la pedregada abstencionista i el negociet se'ls n'ha anat en orris.

I, és clar, aquests regionalistes, no que no se'n alegren.

La vinguda d'un messies

Amb el que es vé dient i propagant en el nostre districte, se'ns ha presentat un nou messies. Vé encarnat en la persona del senyor Badia. Sense saber encara si el volem, ja ens ha obtingut una delegació del Patronat del Turisme per a la nostra vila; també es diu que ja ha lograt la carretera de Camprodon a la frontera; i que quan serà diputat el nostre districte serà un paradís. I fins s'assegura que aquest hivern ha estat benigne degut a l'influència seva.

Apa, doncs, a votar-lo tots, que ja no podem patir.

Em sembla, però, que en convençarà pocs, puix, si s'haguessin construït totes les carreteres que ens han promès en cada període electoral, en la nostra contrada ja no hi hauria terres per cultivar i el Sègre passaria per dins d'un túnel...

I quan tenen l'acta... apa, adéu!

Passa-temps

Fent una excepció d'arreu, en el nostre districte per a les vinents eleccions es veu que hi haurà lluita forta.

El senyor Tubau, de la U. P., en el periòdic local «El Pirineo», i el senyor Casanova, de la Lliga, a «Ceretània», han entaulat una gran polèmica i es treuen els drapets al sol.

Calma, senyors, calma; no oblidin que la U. P. i la Lliga són germanes des del naixement de la primera, ocregut a Barcelona el 13 de setembre de 1923 amb l'abraçada d'En Primo i els de la Lliga el dia del cop d'Estat que varen portar a cap tots plegats.

Apa, a fer les paus, i deixin-se de polèmiques forçades, que ja vindran els temps de lluita i hauran de tornar anar junts.

Un misteri

Després d'haver mogut tant enrenou, l'afer de Rigolisa ha entrat en un període fosc i misteriós. No se'n diu res ni per part de l'Ajuntament ni per part del senyor Sert.

Què deu passar?

L'única cosa que sabem és que hi ha uns lletrers, pintats de nou, a punt de posar, que diuen: «Camino particular».

Amb aquest afer l'Ajuntament ha d'anar amb peus de plom, puix el possible sap que li pertany el camí de Rigolisa i diu el senyor Sert que ell n'és el propietari. L'Ajuntament actual ha de tenir en compte que està format per majors contribuents i per elegits de l'any 20 i, ni els uns ni els altres, no poden creure's representants del poble d'avui.

El catalanisme del nostre batlle de la Lliga

Que el batlle es fa passar per catalanista no hi ha dubte. Primer perquè sempre havia estat d'en Bertrand, de la Lliga; i segon, que si no s'hi hagués fet passar no seria batlle, ja que com sap tothom, els batlles de la nostra província, dels caps de partit i poblacions un xic importants, varen sortir de la fàbrica «Ventosa i C.^a», i si no hagués estat dels seus no hauria tingut vara.

Però, una cosa és dir i l'altra és actuar.

Quan va entrar el directori, en el lletrer que deia «Casa de la Vila» s'hi va afegir una lletra, resultant que diu el mateix, però, en castellà.

En caure la dictadura d'En Primo i en entrar el govern Berenguer, ens varen tornar moltes coses de les moltes que ens havien pres, i es va demanar, per mitjà de la Premsa local, la supressió de la dita lletra; però, el nostre batlle, com si res... El lletrer continua dient: *Casa de la Villa*.

Li prometem que el dia que ens vingui bé farem l'enterro de l'esmentada L junt amb la seva filiació catalanista.

Lluita electoral

Dos candidats: En Badia i l'ALTRE...

En Badia pot tenir l'acta; pot ésser diputat.

L'ALTRE, però, continuarà essent l'amo.

A. CLARIT

De la normalitat i el retraïment

La «Hoja Oficial» del passat dilluns dia 9, ens dugué la nova (un xic vella) de que havien estat convocades les eleccions de diputats a Corts per al dia primer del pròxim mes de març i que, durant aquest període electoral, es restablien a Espanya les garanties constitucionals que ens prengué el difunt i tristament famós general Primo de Rivera amb aquell cèlebre «cop de sabre» que donà el dia 13 de setembre de 1923.

Es, doncs, a l'abast de tothom que dintre quinze dies hi hauran eleccions. El què molts no saben és com es desenrotllaran i el què en sortirà d'unes eleccions com aquestes.

Jo, en política, no soc res més que un senzill aficionat; era molt jove quan varen fer-se les eleccions l'any 23 i, per tant, sé molt poqueta cosa de com es fan i del què és el Congrés; tenia entès, però, que a la Cambra dels Diputats hi havien tres divisions que s'anomenaven: Dreta, Centre i Esquerra i que, els tres llocs, eren ocupats pels diputats que per llur filiació política eren de dreta, de centre o d'esquerra. Ara bé: segons les manifestacions dels caps de tots els partits d'esquerra republicana, aquests s'abstenen d'anar a les eleccions creient—diuen—(i no amb poca raó) que no poden fer de pallasso en aquesta comèdia electoral; el partit socialista espanyol va acordar el retraïment per uns 50 vots contra 4 i, els constitucionalistes, o siguin les esquerres monàrquiques també s'absténen de prendre-hi part. Resultarà, doncs, que les dretes i esquerres de les futures Corts hauran d'ésser formades per homes com Bugallal, Cambó, La Cierva, duc de Maura, etc., i l'extrema esquerra o sigui la oposició la formarà el partit del famós comte de Romanones. Ja és un cas ben paradoxal que D. Alvar de Figueroa, reconegut per tots com a reconciliador impertèrrit i que mai s'oposa a res, mentre el deixin manar, ara, la fatalitat vestida de «retraïment», el posi en el cas d'haver de fer d'extrema esquerra.

Si, com diuen, de la discussió en

surt la llum, el futur Congrés espanyol serà molt fosc, car, els únics que podran discutir seran els senyors Bugallal i En Cambó; i ja vàrem veure, fa pocs dies, que de les discussions entre aquests senyors, de llum en surt molt poca.

Tornant, però, al nostre tema, ja he dit que el resultat de les eleccions era, per mi, un enigma. Ara divagarem un xic sobre el retraïment.

Serà un perjudici per elles mateixes el retraïment de les esquerres?

Això no ho sabem; el que sabem és que si les esquerres s'han abstinut els han sobrat motius per a fer-ho, ja que no hi ha un sol home que tingui un xic de criteri democràtic i que sàpiga l'abast de la paraula «llibertat» que hagi pogut creure en una normalitat molt preconitzada i en una sinceritat repetida a cada instant, mentre s'aguantava la censura a la Premsa, es clausuraven totes les entitats d'esquerra, els presos polítics i socials continuaven a la presó i la major part dels homes de significació dels partits d'esquerra estan exiliats; es proibien les reunions i tots els actes republicans eren enèrgicament perseguits. I això ha durat un mes i un altre fins que n'han passat prop de tretze, més d'un any.

Es creia, el general Berenguer, que les esquerres s'acontentarien amb vint dies d'una llibertat restringida per el codi penal de Galo Ponte? O és que els creia prou cànids per a entussiasmar-los amb la promesa d'eleccions ornades amb «sinceritat» i fetes amb alcaldes de R. O. i Ajuntaments de majors contribuents?

Jo no soc, particularment, gaire amic de les abstencions; crec, però, que les esquerres han obrat amb molta dignitat abstenint-se, i crec que si el govern del general Berenguer hagués fet pel mes de juny de l'any passat les eleccions que ara ha convocat restablint les garanties constitucionals als pocs dies d'haver-se fet càrrec del Govern, i no al cap d'un any, n'hauria sortit amb més facilitat i, sobretot, s'hauria guanyat les simpaties de tots els amics de la llibertat. Ara ens veiem obligats a regatejar-les-hi.

FRANCESC ARTISÓ

La forma de Govern no ha estat mai assumpte d'elecció. S'ha imposat sempre, necessàriament, per la inspiració, per l'impuls per la força de les revolucions.

CASTELAR

LA PRIMERA VÍCTIMA Llampecs...

Ben present està en la memòria de tots, la campanya pro carreteres que s'ha fet continuament, durant uns quants anys, des de *Ceretània*. Les insidències d'aquesta campanya, sobre tot l'interés que sempre ha despertat en la comarca; i, com a resultat més vistós, la visita del senyor Geli, ponent d'Obres Públiques de la Diputació de Girona, a aquesta comarca, on coincidí amb el president de la Diputació de Lleida, senyor Canela i amb l'enginyer cap de Vies i Obres provincials, senyor Muñoz.

De tota la campanya en qüestió, ens interessa, ara, fixar-nos en l'intervenció, decisiva dins la relativitat del poc que s'ha obtingut, del Foment del Turisme, per mitjà d'una nota publicada igualment en *Ceretània*. Recordem que aquesta nota, per la seva concreció, desfeia per la base els arguments de les extenses notes que el president de la Diputació de Girona, senyor Sequés, trametia simultàniament a *Ceretània* i a la Premsa barcelonina. Si al Foment del Turisme no tinguéssim que agrair-li altres esforços, amb aquesta sola actuació s'hauria fet digne del reconeixement de tota la comarca.

Segurament que la proximitat de les eleccions, malgrat els fenòmens òptics tan peculiars d'aquestes circumstàncies, no seran prou per a esborrar de la memòria dels ciutadans, fets tan recents i d'una importància tan palesa. Bé, doncs; ara es tracta de posar el Patronat Nacional de Turisme davant del Foment del Turisme.

El regionalista, senyor Badia, actual director general de Comerç, en plena campanya electoral pel districte de Puigcerdà, ha portat dins el cotxe oficial del ministeri, i a petició de l'alcalde, la concessió de fundar en la Vila una oficina d'aquell Patronat, tan conformista com li escau pel seu caràcter oficial.

Qualsevol que sigui l'eficàcia d'aquesta nova oficina del Patronat, cal que anotem com a primera víctima de la «normalitat», el Foment del Turisme.

JOAN LLADÓ CASANOVAS

Demaneu «RENOVACIÓ» a la Llibreria Domenech

No anem a l'hora. Més ben dit, fem els possibles per anar a l'hora, i tota la nostra bona intenció i tot el nostre millor zel per a seguir mesuradament l'horari de la jornada, topa amb la precisió gens cronomètrica del rellotge del nostre campanar centenari. I amb una intransigència retardadora, el nostre antic distribuïdor de les cent cinquanta sis batallades quotidianes —per el qual, cal dir-ho, sentim la més viva simpatia i la més profunda veneració— ens té sotmesos des de fa cert temps a un estat imprudent de desgavell que desordena completament els deures dels uns, les obligacions dels altres i converteix en inconseqüents a molts que sortosament no tenen ni deures ni obligacions a complir. Proclamem, però, la irresponsabilitat de la seva actitud innocent, que ja no arriba a aquells encarregats de graduar i vetllar el seu bon funcionament — feina que no deurà pas ésser molt feixuga i molt menys voluntària— i s'escoltin les retardades batallades que llencen en l'aire les campanes, de la mateixa manera que si es senti's ploure.

Potser quan sortiran aquestes ratlles, les busques que es passegen sobre l'esfera hauran estat avançades dels quinze minuts justos que portin de retard, si no, i a despit de les nostres conviccions democràtiques, demanem que com en els temps de la passada dictadura, ens sigui designat un delegat amb l'únic objecte d'imposar al nostre rellotge i com a càstig a la seva insolència, un arrest per alguns dies i àdhuc, si és necessari, tancar-lo al calabóç.

Sembla que ha produït una certa hilaritat entre el minúscul grupet que compona la diguem-ne dreta d'aquesta vila, l'àpat que els republicans celebrarem commemorant la proclamació de la República del 73.

A nosaltres, però, homes d'esquerra, no ens preocupen gens ni mica les befes i els somriures mofetes de mitja dotzena d'individus —no són pas més els que constitueixen la dreta del nostre poble, tradicionalment liberal— que per l'egoïsmo o per la tonta presumpció d'ocupar un càrrec públic, després de tot per elecció gubernativa, mai popular, han recorregut tota la gama de la política, assistint a festes i festetes fent el bè i tenint molta cura, això sí, de no oblidar llur representació personal als innombrables i opípars àpats nomenats patriòtics que, per dissort, tots sabem pagava el poble.

TOTS DOS

Llegiu i propagueu

“ renovació ”

El camí del Pont de Sant Martí

Quan s'acabaren les obres de l'esplanació de l'estació, quedà per compte de l'Ajuntament la col·locació d'una paret o barana que protegís el trànsit per aquell camí que voreja la clotada de dita esplanació.

Ha anat passant temps i el veïnat del Pont de Sant Martí no ha vist que ningú es cuidés d'aquesta obra tan necessària.

Un cavall primer; una persona després, hi caiguéren. Aleshores, protestant de tanta deixadesa, fou presentada una instància demanant una prompta reparació; no sabem, però, quin cas devia fer-se'n, car el camí continuà i continua encara en l'abandó més complet.

I els accidents van sumant-se; darrerament fou el torn d'un automòbil que s'hi estimbà, sense que, sortosament, s'haguéssin de lamentar només que els consegüents danys materials.

Però, hi hagin o no hi hagin desgràcies, no és aquesta la qüestió.

La qüestió és que hi ha un camí, molt transitat per cert, el qual la indiferència del nostre Ajuntament deixa completament abandonat; un camí en el qual, tard o d'hora, succeirà una catàstrofe. I, aleshores, l'Ajuntament no podrà alegar ignorància i podrem acusar-lo com únic responsable.

JOAN-J. SEDANO

L'11 de febrer

Amb motiu de l'aniversari de la proclamació de la República del 73, els elements del Centre Republicà celebraren un sopar que fou esplèndidament servit en l'Hotel Terminus d'aquesta vila. Els comensals hi eren nombrosos, resultant una veritable festa de germanor.

Poques vegades, ben poques, hem tingut ocasió de veure una munió d'homes moguts per un mateix sentiment, covant en llur ànima els mateixos entusiasmes.

Durant l'àpat s'acordà obrir una subscripció per als presos dels darrers successos de Jacà, Ayerbe i Oslo. La quantitat recollida ascendeix ja a 150 pessetes, seguint oberta la subscripció, interinament, en l'impremta «Ceretània».

Es dedicà també un record als darrers màrtirs capitans Galan i Garcia Hernández fusellats el passat mes de desembre a Osca.

Després feren ús de la paraula alguns dels assistents; es feu al·lusió a l'aniversari que es celebrava i es recomanà perseverància i bona voluntat en continuar el camí emprès, fins assolir el triomf de l'ideal que ens agermana i que hem de defensar sense defalliment de cap mena.

L'acte s'acabà enmig de la més franca companyonia.

Sastreria de FRANCESC OLIU

MAJOR. 47

Immens assortit en panyeria
de totes classes. - Novetats.-
Tall immillorable.- Fantasies
Confecció acurada
- PREUS REDUITS -

Confiteria RIU

XAMPANYS I LICORS DE
LES MILLORS MARQUES

ALBERT BONET
MAJOR, 36 :: TELÈF, 47-A

JAUME SOLANA

LLAUNER

Instal·lacions de Water-clossets,
thermo sifons, tuberies de plom i
ferro.- Conduccions interiors
d'aigües i gas

ESPANYA, 8

Aboneu-vos a la

BIBLIOTECA CIRCULANT
DE LA

LLIBRERIA DOMENECH

Demaneu condicions d'abonament

REVOLUCIÓ, 11

TELÈFON, 88

Queviures LA CERDANYA

(ANTIGA CASA MUNTANS)

Ultramarins - Drogues - Embotits -
Olis - Vins i licors de les millors
marques : : : : : : :

Isidre Palomera Guàrdia

Carrer d'Espanya, 30

Hotel Terminus

(davant de l'Estació)

GRAN CONFORT

SERVEI ACURAT

TRANSPORTS
ARTUR PEIX

Espanya, 33 - Tel. 51 - PUIGCERDA

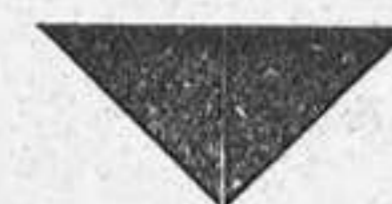
Agència Ubach

Princesa, 37 - Teléf. 17213 - BARCELONA

JOAN FORNESA PUIGDEMASA

AGENT DE DUANES COL·LEGIAT

COMISSIONISTA DE TRANSIT

Espanya, 14 :-: Telèfon, 74